

den Ed, som Loven kræver af Dommere. Hermed har man udelukket Kvinderne fra Dommerembederne og overhovedet fra alle Embeder, under hvilke de i givet Tilfælde kan komme til at sidde til Doms. Af samme Grund er de afskaaret fra at blive juridiske Professorer ved Universitetet i Helsingfors. Kvinderne har søgt at faa Loven ændret og har indgivet et Forslag til Landdagen om at faa Ordet »Mand« erstatet med »Person«. Forslaget blev vedtaget men har endnu ikke faaet Lovkraft, da det mangler den russiske Kejsers Underskrift.

Da finske Kvinder har samme Adkomst som Mænd til at studere Jura, tage alle Eksamener ved Universitet og til at forhøre ved Retterne, synes det ret ubilligt at nægte dem Retten til Sagførerbestallinger og til at aflægge Ed som Embedsmænd. Over halvtres Kvinder har underkastet sig de lavere og højere Eksamener, der sætter dem i Stand til at erholde visse Poster i de forskellige Administrationskontorer. Men hidtil har ingen Kvinde taget nogen videnskabelig Grad ved Universitetet, thi for at kunne gøre dette, findes der, at man skal have praktiseret som Dommer, og som ovenfor omtalt er de udelukkede fra dette Hværv.

I *Rusland* kan Kvinder baade studere Jura og praktisere for Skranken. I Du-

maen er der nylig bleven fremsat et Forslag om at give dem Adgang til Statens juridiske Embeder; men dette blev forkastet.

Mens Kvinderne i *Rumænien* har haft Ret til at studere Lovkyndighed ved Universitetet i Bukarest siden 1890 har de endnu ikke faaet Adgang til Embeder og Advokatstillinger. Allerede i 1891 ansøgte en rumænsk Kvinde, ved Navn Sarmise Bilcasu, om at maatte føre Proces ved Retterne. Hun var Dr. juris fra Sorbonnen i Paris, og hendes Ansøgning var underskrevet af Deputeretkamrets Præsident, Kultusministeren, Indenrigsministeren og Rumæniens mest fremragende Advokat, men blev ikke des mindre afslaaet. Siden den Tid har man gjort forskellige Forsøg, senest i 1912, men altid med ugunstigt Resultat.

Hvad angaar Forholdene i de øvrige Verdensdele, da skal disse kun omtales i de store Træk.

I *de forenede Stater* er Lovene yderst forskellige i de enkelte Stater med Hensyn til Kvinders Adgang til at føre Sager. Men gennemgaaende maa de sikkert siges at være gunstige, da ikke mindre end 20,000 nordamerikanske Kvinder praktiserer som Sagførere, foruden at der findes Masser af kvindelige Notarer og Fuldmægtige.

I *Australien* er Kvinder fuldt ligestillede med Mænd, mens de i *Syd-Afrika* nok kan tage juridisk Embedseksamen men derimod hverken maa søge Embede eller føre Sager for Retten.

Udlandet.

Sverig.

Ministeriet Staafs Demission vil uden Tvivl have skæbnesvangre Følger for Kvinderne, der havde haabet at faa politisk Valgret i en nær Fremtid.

Det er en kendt Sag, at Førsteminister Staaf var en overbevist Tilhænger af Reformen og at det skyldtes hans Indflydelse, at Kongens Trontale to Aar i Træk indeholdt Forslag om Kvindevalgret. Ved alle Lejligheder hvor Sagen har været paa Tale i Kamrene, har Hr. Staaf støttet den med varme Indlæg, der har vakt en saadan Forstaaelse og Sympati hos Medlemmerne, at Stemmetaillet for dens Gennemførelse er gaaet meget betydeligt op.

Opmuntrede af den gunstige politiske Situation har Sverigs Kvinder arbejdet til det yderste for at skabe størst mulig Tilslutning ogsaa hos Vælgerne, og de har som bekendt tillige fremskaffet en Masseadresse, der skulde støtte Ministeriet i dets Bestræbelser

gik 10 aar hen, inden man kom saa langt, at man fik en kommission nedsat, og endel aar hen ogsaa, inden denne kom til noget endelig resultat. Kommissionens væsentligste arbejde havde været at undersøge om juryen var forenelig med Norges grundlov og om den var hensigtsmæssig for norske forhold. Med adskillige aars mellemrum fremkom der forskellige forslag, der hver gang opnaadde at bli vedtaget i Odelstinget, men likesaa sikkert blev forkastet i lagtinget, indtil man i 1857 efter anden gangs behandling fik et forslag vedtaget ogsaa i lagtinget, hvor 14 stod mot 14, saa

præsidentens stemme kom til at gjøre utslaget. Imidlertid negtet den konservative regering, som den gang sat ved styret, sin sanktion, og saa var det at begynde paant igen. Man foretog i mellemtiden endel grundlovsforandringer, der tok sikte paa at fjerne alle de betænkeligheder, som modstanderne havde hentet fra grundloven. Men da forslaget atter fremkom, faldt det igjen i lagtinget, og opnaadde heller ikke grundlovmæssig majoritet i plenum. Saa hvilet forslaget i flere aar. Imidlertid fik maa aarlige storting og der kom større fart i behandlingen av alle saker.

I 1881 tok den store venstrefører, *Johan Sverdrup*, forslaget op igen, støttet av flere meningsfæller. Men 6 aar skulde endda gaa hen inden juryens indførelse blev definitivt besluttet, og først ved loven av 1ste juli 1887, da venstrepartiet var i majoritet i stortinget og kunde danne regering, den første norske venstre-regering, blev det fastsat at den kriminelle retspleie skulde hvile paa jurysystemet.

(Fortsættes).